

Oglasno ploča
2. XII 94
Svinčito 19 XII 94
Hrb

P R E S U D A
U IME REPUBLIKE HRVATSKE!

Županijski sud u Bjelovaru, u vijeću sastavljenom od suca Milice Stupar kao predsjednika vijeća, suca Ljubana Batinac kao člana vijeća i sudaca porotnika Ankice Taritaš, Milutina Stojanović i Miloša Injac kao članova vijeća, uz sudjelovanje zapisničara Barbare Cinek, u krivičnom predmetu protiv optuženika Bogdana i Bore Trbojević, zbog krivičnog djela iz čl.120. st.1. OKZRH, povodom prijedloga Okružnog državnog odvjetništva u Bjelovaru br. KT-210/92. od 15.ožujka 1993.godine, nakon održane i završene, usmene, javne i glavne rasprave dana 14.listopada 1994. godine u prisutnosti branitelja I optuženika Ratka Laban u zamjenu za branitelja Predraga Laban odvjetnika iz Bjelovara, i branitelja II optuženika Milene Macner odvjetnika iz Bjelovara, te zamjenika Okružnog državnog odvjetništva u Bjelovaru Dajane Barberić-Valenić, a u odsutnosti I i II optuženika

p r e s u d i o j e

I-OPTUŽENIK BOGDAN TRBOJEVIĆ zv."Božo",

[REDACTED]

nalazi se u bjekstvu,

II-OPTUŽENIK BORO TRBOJEVIĆ,

[REDACTED]

nalazi se u bjekstvu

k r i v i s u

i to Trbojević Bogdan

što je dana 31.listopada 1991.godine oko 21,00 sat u Velikoj Peratovici u podrumu osnovne škole kao pripadnik paravojne srpsko-terorističke organizacije, samozvanog "Bilogorskog odreda" u svojstvu šefa njihovog zatvora organiziranog u Velikoj Peratovici, protivno Konvenciji o zaštiti građanskih osoba

za vrijeme rata, od 12.kolovoza 1949. godine, a prije povlačenja s tog područja, u namjeri da usmrti civile Željka Seleši, Božidara Jakopec, Petra Kramar, Franju Šokec, Matu Petek i Vendela Šklebek, koje su kao taoce čuvali u podrumu škole, ispalio u njih nekoliko rafala iz automatskog oružja call. 7,62 mm, pri čemu su Željko Seleši, Božidar Jakopec, Petar Kramar, Franjo Šokec i Mato Petak zadobili smrtonosne povrede, dok je Vendel Šklebek ostao ne-povrijeđen jer se uspio zakloniti iza jednog zida podruma,

dakle je kršeći pravila međunarodnog prava za vrijeme oružanog sukoba ubijao civilno stanovništvo,

II- optuženik Trbojević Boro

Što je dana 31.listopada 1991.godine oko 21,00 sat u Velikoj Peratovici u podrumu osnovne škole, kao pripadnik paravojne srpsko-terorističke organizacije, samozvanog "Bilogorskog odreda", protivno Konvenciji o zaštiti građanskih osoba za vrijeme rata, od 12.kolovoza 1949. godine, a prije povlačenja s tog područja, u namjeri da usmrti civile Željka Seleši, Božidara Jakopec, Petra Kramar, Franju Šokec, Matu Petek i Vendela Šklebek, koje su kao taoce čuvali u podrumu škole, ispalio u njih nekoliko rafala iz automatskog oružja call. 7,62 mm, pri čemu su Željko Seleši, Božidar Jakopec, Petar Kramar, Franjo Šokec i Mato Petak zadobili smrtonosne povrede, dok je Vendel Šklebek ostao ne-povrijeđen jer je uspio zakloniti se iza jednog zida u podrumu,

- dana 13.kolovoza 1991. godine na magistralnoj cesti br. 16 u blizini raskrižja cesta za Gornju Rašenicu i Veliku Peratovicu, kao pripadnik srpsko-terorističke organizacije, samozvanog "Bilogorskog odreda", sa ostalim pripadnicima istog odreda, nasilno odveli civile Ivana Vereš i Vladu Radošević u zatvor u Velikoj Peratovici, gdje su ih zlostavljali i nanijeli im povrede, a nakon više od mjesec dana isti su razmjenjeni,

- zajedno s većim brojem pripadnika već navedenog odreda, dana 20.kolovoza 1991. godine sudjelovao u opkoljavanju sela Topolovica, te ušao u selo odakle su nasilno odveli civile Matiju Kotaran, Zdravka Mihaljin, Željka i Vladu Lovrenc, Stjepana i Milana Straga i Željka Seleši, koje su kao taoce odveli u zatvor u Velikoj Peratovici, a kasnije su isti ubijeni,

- dana 21.kolovoza 1991. godine u Rastovcu, zajedno s više pripadnika već navedenog odreda, iz kuće nasilno odveli civila Antuna Horak u zarobljeništvo u Veliku Peratovicu gdje je zlostavljan do 11.rujna 1991. godine, kada je razmijenjen,

dakle je kršeći pravila međunarodnog prava u vrijeme oružanog sukoba, napadao na civilno stanovništvo, naselja i pojedine civile, a posljedica napada je smrt, teška tjelesna povreda i narušavanje zdravlja ljudi, civilno stanovništvo su ubijali i nečovječno postupali prema njemu, uzimajući ih kao taoce,

čime su I i II optuženik počinili krivično djelo protiv čovječnosti i međunarodnog prava ratnim zločinom protiv civilnog stanovništva, označenog u čl. 120.st.1. Osnovnog krivičnog zakona Republike Hrvatske, pa se temeljem istog zakonskog propisa

o s u d u j u

na KAZNU ZATVORA u trajanju od 15 (petnaest) godina svaki.

Na temelju čl.90.st.1. a u vezi sa čl. 87.st.2.t.1.-6 Zakona o krivičnom postupku optuženici su dužni naknaditi sudu troškove krivičnog postupka solidarno u iznosu od 363,23 kune, a s naslova paušala dužni su platiti sudu iznos od 100,00 kuna,svaki.

Obrazloženje

U uvodu citiranom optužnicom koja je dopunjena podneskom Okružnog državnog odvjetništva u Bjelovaru od 16.rujna 1994. godine (67) optuženi su Bogdani Boro Trbojević zbog kriv. djela ratnog zločina protiv civilnog stanovništva iz čl.120.st.1. Osnovnog krivičnog zakona Republike Hrvatske (OKZRH) koje je djelo činjenično i pravno pobliže opisano u izreci ove presude.

Kako se optuženici nalaze u bjekstvu to nisu dali svoje obrane ni u istrazi ni na glavnoj raspravi, a glavna rasprava, na prijedlog zastupnika optužbe provedena je u odsutnosti optuženih jer su se stekli svi uvjeti da im se sudi u odsutnosti, u smislu čl. 290.st.4. Zakona o krivičnom postupku (ZKP), pa je sud donio rješenje za sudjenje u odsutnosti - KV 163/94-1 (K-25/93-6) od 24.8.1994. godine (57,58).

Tijekom dokaznog postupka saslušani su svjedoci Vesna Petak (30,61), Mitar Kovačević (28,62,63), Josip Seleši (29,63, 64), Vendel Šklebek (41,42,64,65), Jerko Novak (37,65), Antun Horak (77,78,95), Ivan Petak (31,95), Zvonko Golubić (27,96), Drago Tuček (36,96,97), Ivan Vereš (88,97), Vlado Radošević (79-82,100,101) i Mirko Horaček (39,101).

Prema sporazumnom prijedlogu strana ~~ka~~ pročitana je iskaz svjedoka Marice Kotaran (76-78).

Pročitana su uvjerenja o imovnom stanju optuženih (24, 25), izvod iz KE za II optuženika (34) i I optuženika (35).

Pročitane su liječničke potvrde za sada pokojne Božidara Jakopec, Petra Kramar, Matu Petek, Željka Seleši i Franju Šokec (33), te razgledana dokumentacija uvidjaja (10).

Na osnovu rezultata provedenog dokaznog postupka, ocjene svakog dokaza zasebno, u njihovoj međusobnoj povezanosti i ukupnosti, ovaj sud smatra utvrdjenim činjenično stanje onako kako je ono navedeno u izreci ove presude.

Iskazima saslušanih svjedoka i fotodokumentacijom uvidjaja nesporno je utvrdjeno da su pripadnici srpsko-terorističke organizacije samozvanog "Bilogorskog odreda" u podrumu škole u Velikoj Peratovici kao taoce držali civile Željka Seleši, Božidara Jakopec, Petra Kramar, Franju Šokec, Matu Petek i Vendela Šklebek, a prije povlačenja s tog područja ispalili su u njih nekoliko rafala iz automatskog oružja pri čemu su svi oni, osim Vendela Šklebek, zadobili smrtonosne povrede.

Na fotoelaboratu (10) - na fotografijama F1 do F6 fotografirana je zgrada škole u Velikoj Peratovici, unutrašnjost iste i podrum u kojem su bili oštećenici kao taoci. Posebno je to vidljivo na fotografijama F5 i F6 fotoelaborata. U istom fotoelaboratu nalaze se i fotografije mrtvih tijela Božidara Jakopec, Željka Seleš, Franje Šokec, Petra Kramar i Mate Petak, te Ive Kramar.

Iz liječničkih potvrda izdanih u Domu zdravlja Grubišno Polje (23) od 21.12.1991. po liječniku dr. Marijanu Lukić vidi se da je kod oštećenih Petra Kramar i Franje Šokec smrt bila posljedica višestrukog ranjavanja šrapnelima bombe, kod Željka Seleš bio je prostrel glave, kod Mate Petak smrt je posljedica ranjavanja tijela šrapnelima bombe, kao i kod Božidara Jakopec.

Svi saslušani svjedoci bili su zatvoreni u tom podrumu, time što su neki pušteni, a neki od njih razmijenjeni prije nego je došlo do ovog strijeljanja osoba navedenih u izreci, a svjedok Vendel Šklebek je bio prisutan i kada su ove osobe pobijene, ali se sklonio iza zida u podrumu i ostao nepovrijeđen jer ga nisu vidjeli.

Treba ukazati da su svi ti svjedoci vidjeli optuženike kao pripadnika paravojne srpsko-terorističke organizacije tzv. "Bilogorskog odreda" upravo u toj školi i dvorištu škole u Velikoj Peratovici jer su neki od svjedoka optuženike osobno poznavali tako da su mogli određeno govoriti i o njihovom konkretnom postupanju sa ovim oštećenicima - taocima kao i sa ostalim osobama koje su bile u zatvoru. Tako su gotovo svi svjedoci nabrojili osobe koje su tamo bile, koje su ih saslušavale, tukle i konačno ove oštećenike iz optužnice i ubili.

Prije dovodjenja ovih ljudi u podrum škole II optuženik je zajedno sa ostalim pripadnicima već spomenutog odreda nasilno odvodio civile u zatvor u Velikoj Peratovici, pa su tako nasilno odveli 13.8.1991. godine Ivana Vereš i Vladu Radošević, da bi ih nakon mjesec dana razmijenili, 20.8.1991. godine opkolili su selo Topolovicu i nasilno odveli civile Matiju Kotaran, Zdravka Mihalin, Željka i Vladu Lovrenc, Stjepana i Milana Stragu i Željka Seleši, koje su kasnije ubili. 21.8.1991. godine u selu Rastovcu nasilno su odveli civila Antuna Horak u zatvor u Velikoj Peratovici gdje je zlostavljan do 11.9.1991. godine, kada je razmijenjen.

U odvodjenju ovih civila učestvovalo je više osoba, negdje ih je bilo čak i dvadesetak, a među njima je bio i II optuženi, što su potvrdili saslušani svjedoci, dok se I optuženik nalazio u školi u Velikoj Peratovici gdje je bio zatvor za ove civile.

Svjedocima Vesni i Ivanu Petak (30,31,61,95) odveden je otac u podrum škole u Velikoj Peratovici gdje je i ubijen, ali oni ne poznaju optuženike. Ivan Petak je čuo od svjedoka Vendela Šklebek da je upravo Bogdan Trbojević, dakle I optuženik pucao na njegovog oca. To mu je svjedok rekao kada je došao u Grubišno Polje na prepoznavanje mrtvih tijela oštećenih među kojima je bio i njegov otac Petak Mato.

Svjedok Mitar Kovačević (28,62,63) odveden je iz svoje kuće u zatvor škole u Velikoj Peratovici gdje su ga prebijali, time što su ga počeli tući još kod kuće, a zatim u zatvoru. Tu je on

vidio Bogdana Trbojević, zv. "Božo" kojeg poznaje od ranije jer je isti radio u katastru u Grubišnom Polju. Taj I optuženik bio je kao neki šef u zatvoru. II optuženika ne poznaje i ne zna da li je i on bio tamo prisutan.

Svjedoku Josipu Seleši (29,63,64) odveli su sina sa polja dok je brao duhan kod Mate Kotaranin. Došli su u uniformi sa oznakom SAO krajine a neki i u uniformi bivše JNA. Pucali su tako da je i sam svjedok bio ranjen, a isto tako i ANka Kotaranin. Medju tim osobama koje su hapsile civile prepoznao je i II optuženika Boru Trbojević, kojeg je inače poznavao jer je radio u Velikoj Barni kao majstor za popravak kućanskih aparata. Za I optuženika je kasnije čuo da je bio šef u zatvoru.

Novak Jerko (37,65) je poznavao osobu po imenu "Boro" koji ga je tukao u zatvoru i smatra da se radi o II optuženiku Bori Trbojević.

Jedini svjedok koji je bio prisutan ubijanju oštećenih u podrumu škole u Velikoj Peratovici je Vendel Šklebek. On u svom iskazu (41,42,64,65) navodi da nije poznavao nikoga od osoba koje su ih držale u zatvoru i koji su ih maltretirali, ali je od ostalih osoba koje su s njime bile u podrumu, čuo da je šef zatvora Bogdan Trbojević "Božo", koji je bio šepav na jednu nogu i on je prvi pucao kada su strijeljali u podrumu oštećenike, a bacio je i bombu nakon toga. Sa njim je bio jedan mlađji čovjek za kojeg su inače govorili da je Boro Trbojević. Opisujući događaje prije ovog strijeljanja svjedok navodi da su ovi mladi zatočenici večer prije nego što su strijeljani čuli razgovor vani ovih pripadnika srpsko-terorističkog odreda da su se dogovarali da će ih strijeljati. Zbog toga su se oni u podrumu dogovorili da se sklone iza zida i da ih napadnu kada udju u podrum, ali taj dogovor nije uspio. Samo ovaj svjedok je ostao iza zida, a svi ostali su bili u prvom dijelu podruma. Prvi je u podrum ušao I optuženik koji im je naredio da stanu u stroj, a odmah zatim počeli su pucati u njih iz automatskih pušaka. Pucalo je više njih istovremeno. Ovog svjedoka iza zida nisu primjetili pa su mislili da su ih pobili svu šestoricu. Kada su izlazili iz podruma I optuženik je još i bacio bombu, ali ovaj svjedok ni od toga nije bio povrijeđen. Kada su svjedoku u Policijskoj stanici Grubišno Polje pokazali slike odmetnika, on je osim I optuženika prepoznao i II optuženika kao osobu koja ih je maltretirala i tukla.

Dakle ovaj svjedok je siguran, a bio je očevidac događaja da su obojica optuženik - Trbojević Bogdan i Trbojević Boro, ušli u podrum i pucali na oštećenike te ih pobili.

Svjedok Antun Horak (76,77,95) poznavao je I optuženika koji je u zatvoru bio kao neki stražar, a isto tako je medju stražom bio i II optuženik Boro Trbojević, kojeg svjedok također poznaje.

U odvodjenju civila u zatvor 15.8.1991. godine, prema iskazu svjedoka Vlade Radošević (79,80,81,82,100,101) bio je II optuženik Boro Trbojević, a kasnije se u zatvoru pojavio I optuženik Bogdan Trbojević (šepav) koji je bio kao zapovjednik straže. Svi oni su tukli zatvorenike, osim što ovaj svjedok nije vidio da bi to činio i Bogdan Trbojević. Mučili su ih na razne načine - od batinjanja do izgladnjivanja. II optuženik nije učestvovao samo prilikom hapšenja već je dolazio i u školu u Veliku

Peratovicu gdje je radio kao stražar i tukao, kako ovog svjedoka, tako i ostale. Svjedok dobro poznaje II optuženika Boru Trbojević.

Sa svjedokom Vladom Radošević bio je i Ivan Vereš (88,97) koji je siguran da je u zatvoru u Velikoj Peratovici, kao šef zatvora, bio I optuženik Bogdan Trbojević, kojeg je poznavao od ranije, a kao čuvar je bio Boro Trbojević, kojeg je također poznavao (išli su zajedno u školu). Vidio je da je II optuženik tukao Vladimira Špiranec.

O tome da li su I i II optuženik učestvovali u maltretiranju civila i ubojstvu nemaju saznanja svjedoci Mirko Horaček (39,101) i Drago Tuček (36,96) koji nije siguran da li je Boro Trbojević konobar ili serviser kućanskih aparata, a iz iskaza ostalih svjedoka koji dobro poznaju II optuženika proizlazi da je on serviser kućanskih aparata, a ne konobar. Isto tako optuženike ne poznaju ni svjedoci Miško Čapo (96) i Zvonko Golubić (27,96).

Iskaz svjedoka Marice Kotaran (73-75) ukazuje na postupanje pripadnika ovog tzv. "Bilogorskog odreda" tako da je između ostalog navela da je među njima vidjela i I optuženika Bogdana Trbojević zv. "Božo" koji šepa na jednu nogu i kojeg od ranije poznaje.

Prema tome, svi navedeni svjedoci iskazivali su ono što su sami doživjeli ili su to doživjele osobe koje su bile zajedno s njima, te tko ih je odvodio u zatvor škole u Velikoj Peratovici i tu fizički i psihički maltretirao. Među tim osobama bili su I i II optuženik, koje su neki od ovih svjedoka dobro poznavali od ranije, a neki svjedoci su čuli od tih svjedoka koji su ih poznavali, da su to upravo I i II optuženik.

Svjedok Vendel Šklebek bio je očevidac ubojstava osoba navedenih u izreci ove presude, a što se dogodilo u podrumu škole u Velikoj Peratovici i taj svjedok je vidio da su na ove oštećene pucali upravo I i II optuženik, a nakon što su ih pobili I optuženik je još bacio i bombu. Svjedok je u svom iskazu obrazložio kako je on sasvim slučajno ostao živ tako da ima saznanja o tom događaju.

Sud je u potpunosti prihvatio iskaze ovih svjedoka i vjeruje tim svjedocima jer su njihovi iskazi djelovali objektivno i istinito i nije se stekao dojam da bi oni govorili nešto što se stvarno nije dogodilo ili da bi ukazivali na nekog kao izvršitelja djela, tko to stvarno i nije bio.

Dakle, iskazima svjedoka i ostalom dokumentacijom (fotodokumentacija i medicinska dokumentacija) utvrđeno je činjenično stanje onako kako je ono opisano u izreci ove presude.

Ovakvo postupanje optuženih ima sve elemente krivičnog djela protiv čovječnosti i međunarodnog prava ratnim zločinom protiv civilnog stanovništva iz čl. 120.st.1. OKZRH. Sve ove osobe koje su ubijene, kao i one koje su fizički i psihički maltretirane, koje su zadobile tjelesne povrede, ranjene, bespravno lišene slobode i dr. su civili, mještani obližnjih sela koji u ratnim događanjima nisu učestvovali. Optuženici i njihovi istomišljenici su ove civile odveli sa njiva, ceste, iz kuće i slično

i postupili s njima na način kako je to navedeno u izreci ove presude.

Ovakvo postupanje optuženih protivno je i Konvenciji o zaštiti građanskih osoba za vrijeme rata, zaključenoj u Ženevi 12.8.1949. godine.

Ovo krivično djelo može se izvršiti za vrijeme ratnog sukoba, a u kritično vrijeme ratni sukob je postojao. Ova Konvencija odnosi se i na oružanu pobunu, kakva je bila i u konkretnom slučaju - oružana pobuna Srba, tako da je djelo učinjeno prema domaćim građanima. Po svom zakonskom opisu ovo djelo je produženo krivično djelo, pa prema tome izvršenjem više djelatnosti iz ovog člana ne čini se više krivičnih djela, već samo jedno.

Nema nikakve sumnje u pogledu krivične odgovornosti optuženih jer su oni prije pristupanja ovom "Bilogorskom odredu" i prije oružane pobune normalno živjeli i radili sa oštećenima kao svojim sumještanima. Radili su i vrlo odgovorne poslove, kao što je to bio I optuženik koji je radio u katastru Općine Grubišno Polje. Živjeli su i kretali se te komunicirali upravo sa svim ovim oštećenima prema kojima su počinili ovo krivično djelo.

Iz navedenih razloga, obzirom da je utvrđeno da su upravo I i II optuženik počinitelji ovog krivičnog djela i da su krivično odgovorni za isto, sud ih je oglasio krivim i osudio na kaznu zatvora u trajanju od petnaest godina svakog.

Kod odmjeravanja kazne imalo se u vidu da su obojica optuženih do sada već osudjivani, a ovaj teški zločin učinili su prema svojim suseljanima - civilima, mirnim građanima, koji im nisu baš ništa učinili. Samo strijeljanje oštećenih u podrumu škole u Velikoj Peratovici, a zatim još i bacanje bombe na mrtva tijela oštećenih ukazuje na izuzetno visok stupanj njihove krivične odgovornosti koja se očituje u jakoj zločinačkoj volji i beskrupuloznosti prilikom izvršenja ovog krivičnog djela. Za ilustraciju treba navesti da jedan od oštećenih nije očekivao da će ga strijeljati jer je bio dobar i kum sa jedim od pripadnika "Bilogorskog odreda" ali u odredjenom trenutku to nije ništa značilo, tako da je i on bio strijeljan sa svim ostalim oštećenima bez ikakvog dvoumljenja.

Treba napomenuti da su optuženici, prema iskazima saslušanih svjedoka bili nekakvi "šefovi" u tom zatvoru, te se isticali svojom brutalnošću i agresivnošću prema ovim nedužnim civilima.

Obzirom na takvo njihovo postupanje sud smatra da su izrečene kazne primjerene težini krivičnog djela i stupnju krivične odgovornosti optuženih te potrebne za ostvarenje zakonske svrhe kažnjavanja u smislu specijalne i generalne prevencije.

Kako su optuženici oglašeni krivima, to su dužni naknaditi sudu i troškove krivičnog postupka u iznosu navedenom u izreci ove presude, a koji troškovi se odnose na trošak svjedoka, dok su s naslova paušala dužni platiti iznos od 100,00 kuna svaki.

Kod odmjeravanja paušalnog iznosa vodilo se računa o složenosti i trajanju postupka kao i o imovinskim prilikama optuženih.

Iz svih navedenih razloga presudjeno je kao u izreci.

U Bjelovaru, 14.listopada 1994.godine.

ZAPISNIČAR:

Barbara Cinek, v.r.

PREDSJEDNIK VIJEĆA:

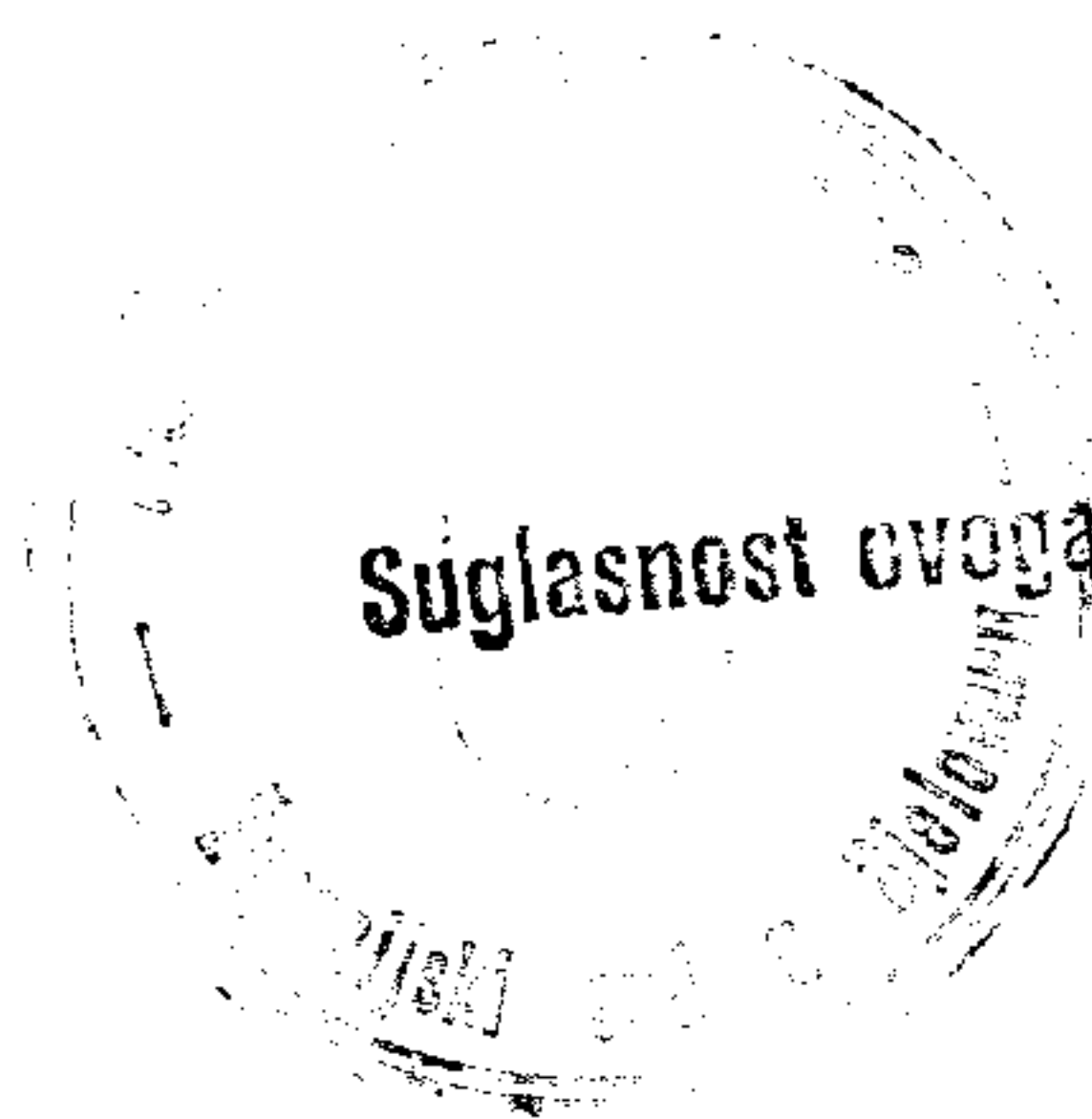
Milica Stupar, v.r.

PRAVNA POUKA:

Protiv ove presude nezadovoljna stranka ima pravo žalbe u roku od 15 dana po primitku pismenog otpravka presude. Žalba se može podnijeti zbog bitne povrede odredaba krivičnog postupka, povrede krivičnog zakona, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, odluke o kazni i troškovima krivičnog postupka. Žalba se podnosi ovom sudu u tri istovjetna primjerka a o žalbi odlučuje Vrhovni sud Republike Hrvatske u Zagrebu.

DNA:

1. Okr.D.O.Bjelovar,KT- 210/92.
2. I i II opt.oglasna ploča
3. bran.I opt. Laban Predrag,
odv. iz Bjelovara,
4. bran.II opt. Macner Milena
odvj. iz Bjelovara,
5. Spis.

UKL. sud PREINATO NA 20. god. K7 46/1995-3
OD 31. listopada 1995.